

EDUSKUNNAN VASTAUS 114/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- ja tullinkorotuksesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2012 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- ja tullinkorotuksesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 191/2012 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 15/2013 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtiovarainministeriö arvioi veron- ja tullinkorotusta koskevan sääntelyn kehittämistarpeita yleisesti ja suhteessa ne bis in idem -kiellon asettamiin rajoituksiin.

Samassa yhteydessä ministeriön tulee selvittää yhdessä oikeusministeriön kanssa myös se vaihtoehto, että veronkorotus määrättäisiin rikosprosessissa silloin, kun asia käsitellään yleisessä tuomioistuimessa.

2. Eduskunta edellyttää, että valtiovarainministeriö selvittää yhdessä oikeusministeriön kanssa mahdollisuuden ottaa käyttöön nimenomaisesti verotuksessa sovellettava tehokasta katumista koskeva erityissäännös myös Suomessa.

Asiaa koskevat selvitykset tulee esittää valtiovarainvaliokunnalle vuoden 2014 loppuun mennessä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan tekoon ja laiminlyöntiin, josta toimivaltainen viranomaisena voi määrätä veron- tai tullinkorotuksen luonnolliselle henkilölle, kotimaiselle kuolinpesälle tai tuloverolain (1535/1992) 4 §:ssä tarkoitettulle yhtymälle taikka muulle verovelvolliselle, jonka veronkorotuksesta luonnollinen henkilö on vas-

tuussa verovastuuta koskevien säännösten nojalla.

Tässä laissa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Verohallinto, Tulli ja Liikenteen turvallisuusvirasto.

Mitä tässä laissa säädetään veronkorotuksesta ja verotuspäätöksestä, sovelletaan vastaavasti tullinkorotukseen ja tullauspäätökseen.

2 §

Veronkorotuksen määrääminen

Sen estämättä, mitä verotuspäätöksen tekemisestä muualla laissa säädetään, veronkorotusta koskeva päätös voidaan jättää tekemättä verotuspäätöstä tehtäessä ja tehdä se erillisellä päätöksellä siten kuin jäljempänä säädetään.

Veronkorotusta koskevan päätöksen tekemättä jättämisestä on ilmoitettava verovelvolliselle viimeistään verotuspäätöksen yhteydessä.

Erillistä veronkorotusta koskeva päätös on tehtävä viimeistään asianomaisen verotuspäätöksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä, jollei toimivaltainen viranomais ole tehnyt asiasta mainitussa ajassa rikosilmoitusta tai saanut tietoa esitutkinnan aloittamisesta.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu päätös annetaan tiedoksi siten kuin hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetään.

Jos toimivaltainen viranomais tekee asiasta rikosilmoituksen tai on saanut tiedon esitutkinnan aloittamisesta, veronkorotus voidaan määrätä samasta asiasta ainoastaan 4 §:n 1 momentissa säädettyssä tapauksessa.

Tässä laissa samalla asialla tarkoitetaan tekoa tai laiminlyöntiä, jossa tapauksen tosiseikat ovat samat tai olennaisilta osin samat.

3 §

Veronkorotuksen suhde rikosilmoitukseen ja esitutkinnan aloittamiseen

Toimivaltainen viranomais voi tehdä veronkorotuksen määräämisen jälkeen samasta asiasta rikosilmoituksen vain, jos se on saanut

näyttöä uusista tai vasta esiin tulleista olennaisista tosiseikoista niin, että veronkorotusta ei olisi määrätty alun perinkään sen perusteella, vaan asia olisi siirretty rikosprosessissa käsiteltäväksi. Lisäksi edellytetään, ettei uusi näyttö ole jäänyt huomiotta viranomaisesta johtuvasta syystä.

Asian käsittely rikosprosessissa edellyttää, että toimivaltainen viranomais poistaa aiemmin määrätyn veronkorotuksen viimeistään ennen syytteen vireillepanoa.

Veronkorotus poistetaan noudattaen soveltuvin osin, mitä asianomaisessa laissa on säädetty viranomaisen aloitteesta tapahtuvasta verotuksen tai veron oikaisusta verovelvollisen hyväksi. Veronkorotus voidaan poistaa, vaikka oikaisun edellytykset puuttuvat.

Toimivaltaisen viranomaisen 2 momentin nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta.

4 §

Veronkorotuksen määrääminen esitutkinnan aloittamisen jälkeen

Jos esitutkintaviranomais tai syyttäjä on tehnyt asiassa päätöksen esitutkinnan lopettamisesta tai toimittamatta jättämisestä taikka syyttäjä on tehnyt syyttämättäjättämispäätöksen tai peruuttanut syytteen, erillisellä päätöksellä määrättävä veronkorotus voidaan määrätä 2 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä 90 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos asiasta on nostettu syyte tai se käsitellään muutoin rikosasioista säädettyssä järjestyksessä, toimivaltainen viranomais ei saa määrätä samasta asiasta veronkorotusta, jollei syytettä tai säädettyssä järjestyksessä käsiteltävää rikosasiaa ole myöhemmin peruutettu.

5 §

Tuomioistuimen ratkaisema asia

Jos tuomioistuin on antanut syyksilukevan tuomion tai jos syyte on hylätty, toimivaltainen

viranomainen ei saa määrätä samasta asiasta veronkorotusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti, jos samasta asiasta on tuomioistuimen ulkopuolisessa rikosoikeudellisessa menettelyssä määrätty sakko.

6 §

Muutoksenhaku

Erillisellä päätöksellä määrättyyn veronkorotukseen saa hakea muutosta:

1) 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon; tai

2) samassa ajassa kuin muutosta voi hakea asianomaiseen verotuspäätökseen, jos muutoksenhauulle on säädetty 1 kohdassa mainittua pidempi muutoksenhaku aika.

Viranomaisen muutoksenhaku aika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Muutoksenhaussa noudatetaan samaa menettelyä kuin asianomaisen verotuspäätöksen muutoksenhaussa.

7 §

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän tiedonantovelvollisuus

Jos rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—4 §:ssä, 46 luvun 4, 5 tai 7—9 §:ssä taikka 50 a luvun 1—3 §:ssä tarkoitettu rikosasia on tullut esitutkintaviranomaisen tutkittavaksi muusta syystä kuin toimivaltaisen viranomaisen tekemän rikosilmoituksen johdosta, esitutkintaviranomaisen on annettava asia tiedoksi ja toimitettava esitutkintaa varten saadut ja laaditut asiakirjat toimivaltaiselle viranomaiselle veronkorotusta koskevan asian käsittelyä varten. Tiedot on toimitettava viipymättä esitutkintaa kuitenkaan vaarantamatta.

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle veron-

korotusta koskevan asian ratkaisemista varten tiedoksi rikoslain 29 luvun 1—4 §:ssä, 46 luvun 4, 5 ja 7—9 §:ssä sekä 50 a luvun 1—3 §:ssä tarkoitettussa rikosasiassa tekemänsä tai antamansa:

- 1) esitutkinnan lopettamista koskeva päätös;
- 2) esitutkinnan toimittamatta jättämistä koskeva päätös;
- 3) syyttämättäjättämistä koskeva päätös; ja
- 4) ilmoitus syytteen tai rangaistusta koskevan määräyksen peruuttamisesta.

Edellä 2 momentissa mainittu tieto on annettava viipymättä päätöksen tekemisestä taikka rangaistuksen antamisesta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti arvonlisäverolain (1501/1993) 218 §:n 3 momentissa ja ennakkoperintälain (1118/1996) 55 §:n 2 momentissa tarkoitettuun rikkomukseen.

8 §

Tuomioistuimen tiedonantovelvollisuus

Tuomioistuimen on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä tarpeellinen tieto rikoslain 29 luvun 1—4 §:n, 46 luvun 4, 5 ja 7—9 §:n tai 50 a luvun 1—3 §:n nojalla annetun tuomion sisällöstä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti arvonlisäverolain 218 §:n 3 momentissa ja ennakkoperintälain 55 §:n 2 momentissa tarkoitettuun rikkomukseen.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos samasta teosta tai laiminlyönnistä on määrätty veronkorotus jo ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tekoihin ja laiminlyönteihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 29 luvun 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 769/1990, sekä
lisätään 29 lukuun uusi 11 §, 46 lukuun uusi 16 § ja 50 a lukuun uusi 6 § seuraavasti:

29 luku

Rikoksista julkista taloutta vastaan

11 §

Veron- ja tullinkorotuksen suhde veropetokseen ja verorikkomukseen

Edellä 1, 3 ja 4 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa voidaan jättää ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte ajamatta sekä rangaistus määräämättä, jos veron- tai tullinkorotus harkitaan riittäväksi seuraamukseksi. Asiaa arvioitaessa otetaan huomioon teon tai laiminlyönnin vakavuus ja toistuvuus, odotettavissa oleva rangaistus, tekoon tai laiminlyöntiin liittyvän veron tai tullin määrä, veron- tai tullinkorotuksen suuruus sekä verovelvolliselle teosta tai laiminlyönnistä mahdollisesti aiheutuneet muut seuraukset.

Edellä 1—4 §:ssä tarkoitetussa asiassa syytetä ei voida nostaa eikä tuomiota antaa, jos samasta asiasta samalle henkilölle on jo määrätty veron- tai tullinkorotus. Syyte voidaan kuitenkin nostaa ja tuomio antaa, jos veron- tai tullinkorotuksen määräämisen jälkeen on saatu näyttöä uusista tai vasta esiin tulleista olennaisista tosiseikoista ja samassa asiassa aikaisemmin määrätty veronkorotus on erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta annetun lain (/) 3 §:n mukaisesti poistettu.

46 luku

Maahantuontiin ja maastavientiin liittyvät rikokset

16 §

Veron- ja tullinkorotuksen suhde salakuljetukseen ja tulliselvitysrikokseen

Edellä 4, 5, 7 ja 9 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa voidaan jättää ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte ajamatta tai rangaistus määräämättä, jos veron- tai tullinkorotus harkitaan riittäväksi seuraamukseksi. Asiaa arvioitaessa otetaan huomioon teon tai laiminlyönnin vakavuus ja toistuvuus, odotettavissa oleva rangaistus, tekoon tai laiminlyöntiin liittyvän veron tai tullin määrä, veron- tai tullinkorotuksen suuruus sekä verovelvolliselle teosta tai laiminlyönnistä mahdollisesti aiheutuneet muut seuraukset.

Edellä 4 ja 5 sekä 7—9 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa syytetä ei voida nostaa eikä tuomiota antaa, jos samasta asiasta samalle henkilölle on jo määrätty veron- tai tullinkorotus. Syyte voidaan kuitenkin nostaa ja tuomio antaa, jos veron- tai tullinkorotuksen määräämisen jälkeen on saatu näyttöä uusista tai vasta esiin tulleista olennaisista tosiseikoista ja samassa asiassa aikaisemmin määrätty veronkorotus on erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta annetun lain 3 §:n mukaisesti poistettu.

50 a luku

Alkoholirikoksista

6 §

Veron- ja tullinkorotuksen suhde alkoholirikokseen

Edellä 1 ja 3 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa voidaan jättää ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte ajamatta sekä rangaistus määräämättä, jos veron- tai tullinkorotus harkitaan riittäväksi seuraamukseksi. Asiaa arvioitaessa otetaan huomioon teon tai laiminlyönnin vakavuus ja toistuvuus, odotettavissa oleva rangaistus, tekoon tai laiminlyöntiin liittyvän veron tai tullin määrä, veron- tai tullinkorotuksen suuruus sekä verovelvolliselle teosta tai laiminlyönnistä mahdollisesti aiheutuneet muut seuraukset.

Edellä 1—3 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa syytetty ei voida nostaa eikä tuomiota antaa, jos samasta asiasta samalle henkilölle on jo määrätty veron- tai tullinkorotus. Syyte voidaan kuitenkin nostaa ja tuomio antaa, jos veron- tai tullinkorotuksen määräämisen jälkeen on saatu näyttöä uusista tai vasta esiin tulleista olennaisista tosiseikoista ja samassa asiassa aikaisemmin määrätty veronkorotus on erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta annetun lain 3 §:n mukaisesti poistettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jos samasta teosta tai laiminlyönnistä on määrätty veronkorotus jo ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tekoihin ja laiminlyönteihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (756/2010) 10 §:n 2 momentti seuraavasti:

10 §

Ajoneuvon katsastusta ja rekisteröinti-ilmoitusta koskevat rikkomukset

kevan rekisteritietoilmoituksen tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta tekemättä jättämisestä määrätään ajoneuvon omistajalle tai haltijalle 35 euron rikesakko.

Ajoneuvolain 64 §:n 1 momentissa tarkoitettua muun kuin ajoneuvon liikennekäyttöä kos-

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin rikesakkorikkomuksista annettu laki (756/2010).

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 86 ja 87 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 86 §:n 1 momentti ja 87 §:n 2 momentti seuraavasti:

86 §

Veropetos

Rangaistus veron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

87 §

Verotusta koskevan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rikkomuksen ilmoittamatta jättämisestä, esitutkinnan toimittamatta jättämisestä, syytteen ajamatta jättämisestä ja rangaistuksen määräämättä jättämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

arvonlisäverolain 218 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 218 §:n 1 ja 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 5 momentti laissa 250/2001, seuraavasti:

218 §

Rangaistus arvonlisäveron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

mittamatta jättämisestä, syytteen ajamatta jättämisestä ja rangaistuksen määräämättä jättämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 11 §:ssä.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun rikkomuksen ilmoittamatta jättämisestä, esitutkinnan toi-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

varainsiirtoverolain 54 ja 55 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 54 §:n 1 momentti ja 55 §:n 2 momentti seuraavasti:

54 §

Veropetos ja verorikkomus

Rangaistus veron lainvastaisesta välttämises-
tä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain
(39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

55 §

Verotusta koskevan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen rikkomus-
ten ilmoittamatta jättämisestä, esitutkinnan toi-
mittamatta jättämisestä, syytteen ajamatta jättä-
misestä ja rangaistuksen määräämättä jättä-
misestä säädetään rikoslain 29 luvun 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

ennakkoperintälain 55 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 55 §:n 3 momentti seuraavasti:

55 §

Verorikkomus ja ennakkoperintärikkomus

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen rikkomus-
ten ilmoittamatta jättämisestä, esitutkinnan toi-
mittamatta jättämisestä, syytteen ajamatta jättä-

misestä ja rangaistuksen määräämättä jättä-
misestä säädetään rikoslain 29 luvun 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 18 §:n 1 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 778/1990, seuraavasti:

18 §
Rangaistus työnantajan sosiaaliturvamaksun lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

mittamatta jättämisestä, syytteen ajamatta jättämisestä ja rangaistuksen määräämättä jättämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 11 §:ssä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen rikkomusten ilmoittamatta jättämisestä, esitutkinnan toi-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

polttoainemaksusta annetun lain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään polttoainemaksusta annetun lain (1280/2003) 32 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

32 §
Rangaistussäännökset

Polttoainemaksun lainvastaiseen välttämiseen ja sen yrittämiseen ei sovelleta rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ää, jos rikosoikeudellinen seuraamus tulisi määrättäväksi samalle henkilölle, jolle hallinnollinen rangaistusluonteinen seuraamus on määrätty tai voitaisiin määrätä taikka josta tämä voi joutua vastuuseen verovastuuta koskevien säännösten nojalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 29 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

29 §

Rangaistussäännökset

Polttoainemaksun lainvastaiseen välttämiseen ja sen yrittämiseen ei sovelleta rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ää, jos rikosoikeudellinen seuraamus tulisi määrättäväksi samalle

henkilölle, jolle hallinnollinen rangaistusluonteinen seuraamus on määrätty tai voitaisiin määrätä taikka josta tämä voi joutua vastuuseen verovastuuta koskevien säännösten nojalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2013